

Nekuda, Vladimír

Výroční konference západ- a jihoněmeckého svazu pro archeologii (Westund Süddeutscher Verband für Altertumsforschung) se konala ve dnech 20. až 25. května 1986 v Koblenzi

Archaeologia historica. 1987, vol. 12, iss. [1], pp. 416-

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/139713>

Access Date: 28. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

Závěrečné plenární zasedání kongresu proběhlo v sobotu 6. září 1986 a vystoupila na něm řada představitelů národních archeologických sdružení ze všech kontinentů. Byly zde doporučeny některé změny v organizaci Mezinárodní unie věd prehistorických a protohistorických (UISPP), zajišťující rovnoměrnější zastoupení jednotlivých oblastí světa, zejména rozvojového, v Comité Exécutif a Conseil Permanent. Poslední den kongresu proběhl v neděli 7. září v Londýně, kde bylo celé světové archeologické zasedání zakončeno prohlídkou památek metropole, a hlavně výstavy Archeologie v Británii, uspořádané v Britském museu. Ta podávala instruktivní průřez a základní informace o výsledcích výzkumů na území Spojeného království v posledních čtyřiceti letech a současném stavu poznání prehistorického a protohistorického vývoje i přínosu archeologie středověku. Tato prohlídka se stala tečkou za celým týdenním zasedáním, které přineslo řadu nových poznatků, podnětů a vyznačovalo se po všech stránkách vysokou úrovní i výborným organizačním zajištěním.

ZDENĚK MĚŘÍNSKÝ

Výroční konference západ- a jihoněmeckého svazu pro archeologii (West- und Süddeutscher Verband für Altertumforschung) se konala ve dnech 20. až 25. května 1986 v Koblenzi

Jednání konference probíhalo ve třech sekcích, z nichž věnuji pozornost sekci středověku. Pro jednání této sekce bylo stanoveno téma: *Profaner Steinbau des frühen und hohen Mittelalters*. Na toto téma bylo předneseno 23 referátů zabývajících se světskými kamennými stavbami zejména ve městech (Zürich, Freiburg, Köln, Braunschweig, Hannover). Velká pozornost byla věnována městu Lübecku, kde probíhá dlouhodobý systematický výzkum středověkého jádra města. Výsledky výzkumu byly shrnuty v šesti přednáškách zabývajících se problémem chronologie kamenných staveb (Ing. J. Ch. Holst: *Zum Problem einer Mauerwerkschronologie für Lübeck* a dr. M. Gläser: *Mauerwerkschronologie in der archäologischen Praxis, dargestellt am Beispiel der Grabungen „Johanniskloster“ und „Alfstrasse 16/18“ in Lübeck*). Kromě otázek chronologických byla věnována pozornost typologii kamenných a cihlových staveb (např. Ing. J. Ch. Holst: *Bemerkungen zur Typologie und Formengeschichte der ältesten lübeckischen Backsteinbauten*) a vypovídacím možnostem archeologických nálezů ke vzniku cihlových staveb (D. Mührenbergová).

O kamenných stavbách z venkovského prostředí referoval V. Nekuda: *Die Steinbauten des Mittelalters in den ländlichen Siedlungen Böhmens und Mährens*.

V rámci konference bylo půldenní zasedání věnováno novým metodám zpracování archeologických pramenů pomocí počítačů, a to jak z hlediska muzejní praxe, tak i vědecké dokumentace (dr. P. Stadler).

VLADIMÍR NEKUDA

13. konference pracovní skupiny pro genetický výzkum osídlení ve střední Evropě (13. Arbeitstagung des Arbeitskreises für genetische Siedlungsforschung in Mitteleuropa)

Konference se konala v Krems a. D. ve dnech 1. až 4. října 1986 na téma „Städtisches Wohnen“. Referáty k tomuto tématu vycházely jak z pramenů

archeologických tak písemných. Časově byl v referátech zahrnut vývoj bydlení ve městech od 11. až do 20. století. Na základě archeologických výzkumů podal výklad o stavbě domů vrcholného středověku G. Fehring. Vycházel zejména z výzkumů města Lübecku a z výzkumů polských měst. O výsledcích archeologických výzkumů v Čechách a zvláště v Praze referoval Z. Smetánka. Jeho referát zaujal přítomné bohatostí archeologických pramenů a zvláště různých typů městského domu. Výzkumy z moravského území, převážně z města Olomouce, přednesl V. Nekuda. Diskuse po obou referátech se zaměřila především na problematiku zemnic, které jsou doloženy našimi výzkumy ve 13. století.

Vzhledem k tomu, že v Krems má sídlo Institut pro středověké reálie Rakouské akademie věd, přednesl jeho ředitel prof. H. Kühnel referát o možnostech využití soudobých vyobrazení k rekonstrukci bydlení ve středověkých městech. Z ostatních referátů zaujaly především ty, v nichž byly sledovány sociální poměry ve velkých městech jako např. Hamburk, Vídeň, Budapešť a Berlín.

Součástí konference byla prohlídka středověkého jádra města Krems a exkurse do Vídně.

Referáty z konference budou otištěny v časopise *Siedlungsforschung. Archäologie-Geschichte-Geographie*, svazek 5, 1987.

VLADIMÍR NEKUDA

Mezinárodní konference o typologii raně feudálních států

Mezinárodní konference o typologii raně feudálních států se zvláštním zřetelem k otázkám ideologie, třídního boje a rozvoje kultury uspořádal ve dnech 18.—20. listopadu 1986 Ústav československých a světových dějin ČSAV v Praze v historických prostorách kláštera „Na Slovanech“ v Emauzích. Konference byla součástí československo-sovětsko-bulharské spolupráce na tématu „Vznik a počátky slovanských států a národností ve střední a jihovýchodní Evropě“. Kromě československých historiků a archeologů, mezi nimiž byli zastoupeni i pracovníci pražské a brněnské univerzity, se jí zúčastnili sovětští historikové G. G. Litavrin a B. N. Florja a za bulharskou stranu V. Těpkova-Zaimova, Č. Bonev a E. Kojčeva. Kromě toho byly na konferenci vyslechnuty referáty dalších zahraničních badatelů (V. K. Ronina, E. P. Naumova, A. I. Rogova z SSSR a N. Kočeva z BLR), kteří se konference z různých důvodů nemohli zúčastnit.

Celkem bylo předneseno 18 referátů v ruštině, češtině a slovenštině. Zvláštností sociálních hnutí v raně feudální společnosti jižních Slovanů se věnoval G. G. Litavrin. Otázkami státní struktury v raném feudalismu se zabývali D. Třeštík (Konec Velké Moravy: krize státní struktury) a R. Marsina (Vytváření systému raně feudálního uherského státu). O úloze jednotlivých hodnostářů a některých sociálních skupin v raně feudálních státech hovořili J. Žemlička (Královská hodnost u západních Slovanů), J. Lukačka (Úloha šlechty slovanského původu při stabilizaci raněfeudálního uherského státu) a E. Kojčeva (Místo titulu „satrapa“ v raně feudální balkánské struktuře). Problematiky státní ideologie a politického myšlení v raném feudalismu se týkaly referáty V. K. Ronina (Sociální elita raně feudálních knížectví západních Slovanů a formování jejího politického kurzu), V. Těpkovy-Zaimovy (Státní ideo-